

Pro všechny

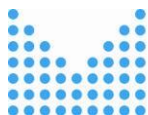
V materiálu jsou používány následující zkratky:

AISC	agendový informační systém cizinců,
AISEO	agendový informační systém evidence obyvatel,
AISEOP	agendový informační systém evidence občanských průkazů,
ROB	registr obyvatel.

Kontaktní údaje:

Ministerstvo vnitra, odbor správních činností, náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4, datová schránka 6bnaawp, e-mail: osc@mvcv.cz, fax: 974 816 863.

Ing. Lucie Mládková, tel.: 974 817 255,
Ing. Martina Brejchová, tel.: 974 817 207.

Pro krajské úřady

K postupu zápisu nabytí státního občanství České republiky

Spolu s nasazením formulářů určených pro zápis nabytí a pozbytí státního občanství České republiky (dále také jen „státní občanství“) do provozu byl na jaře loňského roku rozeslán i pokyn, jak s těmito nástroji pracovat. Dodržování stanovených postupů je předpokladem zamezení vzniku duplicit v AISEO a ROB.

Vznikem duplicity se přitom rozumí založení nového záznamu o osobě, která již v informačním systému evidována je, následkem čehož jsou o dané osobě vedeny dva datové záznamy.

Protože při zápisu nabytí státního občanství stále dochází ke stavění duplicitních záznamů, dovolujeme si shrnout pravidla, která je třeba při zápisu respektovat a dodržovat.

O zpřístupnění dat osoby, která nabyla státní občanství prohlášením, je třeba požádat Ministerstvo vnitra vždy, vyjma nabytí státního občanství podle § 35 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).

Ministerstvo vnitra na základě žádosti krajského úřadu prověří, zda je daná osoba vedena v AISEO a jeho zvláštní části – úložišti osob, které pozbyly státní občanství, nebo v ROB. Další postup se odvíjí od výsledku jeho zjišťování:

- je-li záznam o dané osobě dohledán pouze v úložišti AISEO, Ministerstvo vnitra daný záznam zpřístupní k provedení evidenčního úkonu; v takovém případě je třeba nabytí státního občanství evidovat příslušnou aplikací programového vybavení AISEO,
- jsou-li data osoby, která nabyla státní občanství, dohledána v úložišti a zároveň v ROB, Ministerstvo vnitra stáhne příslušná data z ROB a upravený záznam zpřístupní v AISEO k zápisu;
- jedná-li se o osobu evidovanou pouze v ROB a AISC, Ministerstvo vnitra vyzve krajský úřad k provedení zápisu přes formulář „Zápis nabytí státního občanství České republiky do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M46),
- pokud data dané osoby nejsou nikde vedena v elektronické podobě, ale jedná se o osobu, která byla státním občanem České republiky, státní občanství

pozbyla a nyní nabyla zpět, Ministerstvo vnitra příslušný krajský úřad vyrozumí, že je potřeba osobu do AISEO postavit v součinnosti s obecním úřadem obce s rozšířenou působností příslušným podle místa posledního trvalého pobytu,

- pokud data dané osoby nejsou nikde v elektronické podobě vedena a tato osoba nikdy předtím nebyla státním občanem České republiky a nebyla na území České republiky hlášena k trvalému pobytu, informuje Ministerstvo vnitra krajský úřad, že lze pro zápis nabytí státního občanství použít výjimku, která je nastavena ve formuláři „Zápis nabytí státního občanství České republiky do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M46) a která umožňuje postavit do AISEO novou osobu, dosud v ROB neevidovanou.

Žádost o zpřístupnění musí být podána i v případě, že krajský úřad danou osobu v AISEO sám dohledá.

Nepodaří-li se při zápisu nabytí státního občanství udělením, prováděným přes formulář „Zápis nabytí státního občanství České republiky do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M46), data osoby, která státní občanství nabyla, dohledat, obrátí se krajský úřad na Ministerstvo vnitra.

Důvodů, pro které nedojde k dohledání dat osoby v ROB, může být několik, od nepřesného uvedení písmenných či číselných znaků do polí pro vyhledání, přes nesprávnou indikaci pobytu cizince v AISC, kvůli které nebyla data dané osoby naeditována do ROB, až po případné problémy technické povahy.

Krajský úřad by měl vždy zjistit, zda v rámci jeho spisové dokumentace není k dispozici více podob jmenných údajů osoby, která státní občanství nabyla, podle cestovního dokladu, průkazu o povolení k pobytu, matričního dokladu atd., a zkusit vyhledat tuto osobu podle všech možných tvarů těchto údajů. Případně, a to doporučujeme, lze použít formulář „Využití údajů z agendového cizineckého informačního systému“ (M51), který umožňuje vyhledávat přes rodné číslo, zjistit tvar jmenných údajů evidovaných v AISC a tyto údaje použít pro vyhledání ve formuláři „Zápis nabytí státního občanství České republiky do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M46). Jmenné údaje podle AISC by měly být shodné s referenčními údaji ROB.

Použít výjimku pro zápis nové osoby do AISEO a následně ROB, nejsou-li její data dohledána, lze pouze se souhlasem Ministerstva vnitra.

Uvedené platí pro zápis nabytí státního občanství jak prohlášením, tak udělením.

Součinnost s obecními úřady obcí s rozšířenou působností

S účinností od 1. ledna 2016 došlo k rozšíření rozsahu údajů zapisovaných krajskými úřady do AISEO o osobách, které nabyly státní občanství České republiky, podle § 3a odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel. Nově by krajské úřady měly vyznačovat i údaje rodičů a dětí, údaje o manželství / registrovaném partnerství a údaje o manželovi / partnerovi. Dokud nebudou upraveny nástroje pro zápis nabytí státního občanství, budou tyto údaje i nadále do AISEO doplňovat obecní úřady obcí s rozšířenou působností příslušné podle místa trvalého pobytu.

V souladu s principy dobré správy je nezbytné, aby krajský úřad v případě, že má k dispozici doklady osvědčující údaje, které mají být do AISEO doplněny, tyto doklady poskytl příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností k jejich využití. Náprava v AISEO tak bude moci být zjednána bezodkladně, bez jinak potřebné součinnosti samotného subjektu evidovaných údajů.

Pro matriční úřady

Zápis údajů o mrtvě narozeném dítěti

Pokynem, který byl rozeslán odborem správních činností Ministerstva vnitra sdělením č. j. MV-137301-12/SC-2014 ze dne 9. března 2016, byl upraven postup při zápisu rodných čísel mrtvě narozených dětí do AISEO. V rámci součinnosti s matričními úřady byla nalezena možnost, jak rodná čísla do AISEO zapsat bez intervence Ministerstva vnitra a nutnosti upravovat stávající formulář „Zápis občana při narození do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M01, ZM01); řešení spočívá v úpravě postupu práce s tímto formulářem.

Postupovat je třeba následovně:

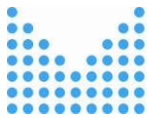
1. Matriční úřad přidělí mrtvě narozenému dítěti rodné číslo, k čemuž použije formulář „Přidělení rodného čísla“ (M00, ZM00).
2. Ve formuláři „Zápis občana při narození do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M01, ZM01) matriční úřad vyplní hlavičku a následně neoznačí výjimku „mrtvě narozené dítě“, ale namísto toho zapíše přidělené rodné číslo, stejně jako v případě zápisu dítěte živě narozeného.
3. Do formuláře se využijí údaje vedené v registru rodných čísel.
4. Matriční úřad doplní údaje rodičů.
5. V této chvíli je třeba zvolit výjimku, že se jedná o mrtvě narozené dítě (učinit tak lze nejdříve potom, co jsou využity jeho údaje z registru rodných čísel).
6. Nakonec matriční úřad potvrdí provedení zápisu do AISEO.

Chce-li matriční úřad zkontrolovat správnost a úplnost zapsaných údajů, může tak učinit použitím formuláře „Využití údajů z agendového informačního systému evidence obyvatel a registru rodných čísel (§ 84 zákona č. 301/2000 Sb.)“ (M33, ZM33).

Je-li při zápisu narození mrtvého dítěte postupováno uvedeným způsobem, není třeba již Ministerstvu vnitra nic dalšího zasílat.

Zápis rodného čísla zletilého osvojence

Novelou zákona o evidenci obyvatel, provedenou k 1. lednu 2016, bylo upuštěno od provádění změny rodného čísla v případě osvojení zletilých a v tomto

smyslu byl upraven i formulář „Zápis údajů o osvojení do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M02, ZM02).

Nově, jedná-li se o osvojení zletilého, není nové rodné číslo přidělováno a do položky označené jako „Nové rodné číslo dítěte“ musí být zapsáno původní rodné číslo osvojence.

Osvojení:	
Stupeň osvojení	☒ zrušitelné - typ I. ☐ nezrušitelné - typ II.
Datum nabytí právní moci	
Nové rodné číslo dítěte	
Nové jméno (a) dítěte	
Nové příjmení dítěte	

Zapsat do agendového informačního systému evidence obyvatel

Nabytí státního občanství určením otcovství

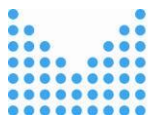
Pro účely zápisu do AISEO, jedná-li se o dítě, které nabylo státní občanství určením otcovství, je v prostředí CzechPOINT@office dostupný formulář „Zápis údajů o občanova do agendového informačního systému evidence obyvatel při nabytí státního občanství určením otcovství“ (M37, ZM37). Uvedený nástroj umožňuje vyhledat data dítěte, jež je cizincem, v ROB a dohledané údaje využít k zápisu do AISEO, případně, pokud dítě jako cizinec vedeno není, postavit jej do AISEO a následně ROB jako novou, dosud nevidovanou osobu.

Vzhledem k častým dotazům na tvar jmenných údajů vepisovaných do tohoto formuláře uvádíme následující:

1. Vyhledání dat dítěte

Pro vyhledání dat dítěte, jež nabylo státní občanství určením otcovství a které dosud není vedeno v AISEO (formulář nedohledá data dítěte v AISEO a vyzve k zaškrtnutí výjimky „vyhledání cizince“ a opakovanému vyhledání), je třeba použít jmenné údaje, jež dítě nosilo před určením otcovství. Není pravděpodobné, že by zápisu do AISEO předcházela změna jmenných údajů cizince v AISC, odeditovaná do ROB, tj. že by dítě bylo v ROB vedeno se jmennými údaji, které získalo v souvislosti s určením otcovství.

Nelze-li ani takto dítě v ROB dohledat a matriční úřad přitom má informace, že se jedná o dítě pobývajícím na území České republiky v režimu zákonů upravujících pobyt

cizinců, doporučujeme použít formulář „Využití údajů z agendového cizineckého informačního systému (§ 84, § 84b, § 84d zákona č. 301/2000 Sb.)“ (M55, ZM55), který umožňuje vyhledávat v AISC prostřednictvím rodného čísla, a tvar jmenných údajů podle AISC použít pro vyhledání v ROB. Pokud není dítě nalezeno v AISC, případně není nalezeno v ROB pod údaji podle AISC, doporučujeme obrátit se na Ministerstvo vnitra.

2. Zápis do AISEO

Do AISEO je dítě zapisováno coby státní občan České republiky, s údaji vázajícími se k této identitě (příjmení dohodnuté rodiči v souvislosti s určením otcovství apod.).

Jedná-li se o dítě neevidované v ROB, které bude do AISEO a následně ROB postaveno jako nová osoba, předvyplní formulář editační pole pro zápis dítěte údaji použitými pro vyhledání. Neshodují-li se tyto údaje s údaji, které dítě získalo určením otcovství, matriční úřad je přepíše. Rodné příjmení doplní do žlutého editačního pole, jež se zobrazí po zaškrtnutí připojeného čtvercového políčka.

Pokud dítě v ROB evidováno je, umožňuje formulář jmenné údaje využitě o dítěti z ROB přepsat na údaje aktuální pomocí transliterace. Po zaškrtnutí čtvercového políčka příslušejícího k údaji, jenž byl v souvislosti s určením otcovství změněn, se rozbalí nový řádek, do něhož lze aktuální údaj vepsat.

Zápis rozvodu manželství

Protože se v případě výkonu působnosti matričních úřadů coby zapisovatelů do AISEO nejedná o každodenní záležitost, dovolujeme si připomenout, že i tyto úřady jsou povinny zapisovat do AISEO údaje o rozvodu manželství. Tuto povinnost

jím ukládá § 4a zákona o evidenci obyvatel s tím, že matriční úřad údaje o rozvodu zapíše, neučiní-li tak soud prvního stupně.

Stejně se týká i rozhodnutí o zrušení partnerství, zdánlivém manželství, neexistenci partnerství a prohlášení manželství či partnerství za neplatné.

Pro zápisy těchto skutečností do AISEO byly matričním úřadům již v roce 2010 vypublikovány v rámci prostředí CzechPOINT@office tyto formuláře:

„Zápis údaje o rozvodu manželství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M10, ZM10)

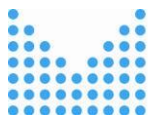
„Zápis údaje o neplatnosti manželství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M11, ZM11)

„Zápis údaje o zdánlivém manželství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M12, ZM12)

„Zápis údaje o zrušení registrovaného partnerství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M14, ZM14)

„Zápis údaje o neplatnosti registrovaného partnerství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M15, ZM15)

„Zápis údaje o neexistenci registrovaného partnerství do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M16, ZM16)

Pro ohlašovny

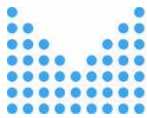
Změna místa trvalého pobytu / ukončení trvalého pobytu / zrušení údaje o místě trvalého pobytu

Formulář „Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového informačního systému evidence obyvatel“ (M27) nabízí uživateli možnost zapsat do AISEO změnu místa trvalého pobytu, ukončení trvalého pobytu na území České republiky a zrušení údaje o místě trvalého pobytu. Uživatel vybere příslušnou „výjimku“ klikem na připojené čtvercové políčko, přičemž změna místa trvalého pobytu je předoznačena.

Změna místa trvalého pobytu je evidována poté, co občan ohlásí změnu místa trvalého pobytu v režimu podle § 10 odst. 5 a 6 zákona o evidenci obyvatel (vyplnění a podepisuje přihlašovací tiskopis, doložení svou totožnost a užívací právo). Do AISEO ohlašovna vyznačí novou adresu místa trvalého pobytu a datum změny. Platnost občanského průkazu není zaevidováním změny místa trvalého pobytu dotčena.

Učiní-li občan sdělení o ukončení trvalého pobytu na území České republiky a tato skutečnost je zaevidována, je tento občan v AISEO veden bez platné adresy místa trvalého pobytu; ohlašovna po zvolení výjimky „zápis údajů o ukončení trvalého pobytu“ eviduje pouze datum. Platnost občanského průkazu tímto ze zákona končí, v AISEOP se automaticky založí záznam o skončení platnosti občanského průkazu s indikací důvodu, pro který ke skončení platnosti došlo.

Možnost „zápis údaje o zrušení trvalého pobytu“ slouží k zaevidování rozhodnutí ohlašovny, vydanému ve správním řízení podle § 12 zákona o evidenci obyvatel. Ohlašovna zapíše pouze datum účinnosti rozhodnutí; od tohoto data je pak občan automatickým procesem přihlášen k trvalému pobytu na adresu sídla

ohlašovny (nová adresa místa trvalého pobytu je evidována automaticky, ohlašovna ji nezasílá). K uvedenému datu končí i platnost občanského průkazu občana, přičemž stejně jako v případě ukončení trvalého pobytu se i zde automaticky zakládá záznam do AISEOP, s odpovídající indikací.

Stále dochází, a ne ojediněle, k případům, kdy ohlašovna zvolí nesprávnou „výjimku“. Namísto zrušení údaje o místě trvalého pobytu je např. často evidována změna místa trvalého pobytu na adresu sídla ohlašovny, která nemá dopad na platnost občanského průkazu. Narovnávání těchto rozporů pak vyžaduje provedení potřebných zásahů nejen v AISEO, ale i v AISEOP, a je zátěží jak pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností, tak pro Ministerstvo vnitra.

Opětovně zdůrazňujeme, že je třeba důsledně odlišovat změnu místa trvalého pobytu, ukončení trvalého pobytu a zrušení údaje o místě trvalého pobytu a dbát na výběr správné „výjimky“.

Pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Doplnění dat občana, jenž nabytí státní občanství

Nabytí státního občanství České republiky udělením či prohlášením zapisují do AISEO krajské úřady, popř. obecní úřady obcí s rozšířenou působností (§ 3a odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel). Ve smyslu novely zákona o evidenci obyvatel, provedené s účinností k 1. lednu 2016, mají krajské úřady do AISEO zapisovat i údaje o rodičích, dětech, manželství / registrovaném partnerství a manželovi / partnerovi. Protože však k tomu ještě nebyly vybaveny, zapisují údaje o vedlejších osobách a rodinném stavu do AISEO i nadále pouze obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Od března tohoto roku jsou datové záznamy nových občanů do AISEO stavěny jako tzv. „částečně odrevidované“. Smyslem tohoto opatření je zamezit možnosti vydat občanům, vedeným v AISEO s neúplnými údaji, osobní doklady, aniž by jejich údaje nebyly předtím doplněny.

Ministerstvo vnitra přistoupilo k tomuto kroku poté, co bylo zjištěno, že u mnoha osob, které státní občanství České republiky nabyly, nebyly absentující údaje doplněny ani několik let poté, co k nabytí státního občanství došlo.

Krajské úřady byly vyzvány, aby obecním úřadům obcí s rozšířenou působností poskytovaly kopie dokladů o údajích, které je třeba do AISEO doplnit, mají-li je ve své spisové dokumentaci.